

ETH DIARI

Numerò 132
dimenge 13 de junh 1999

HUELHETON

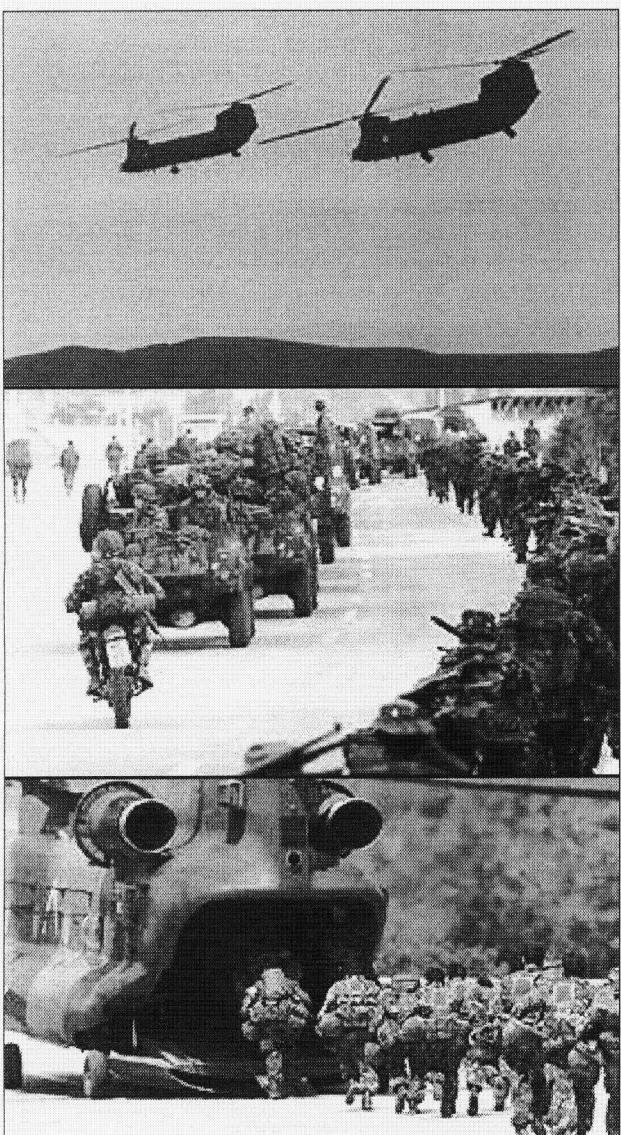
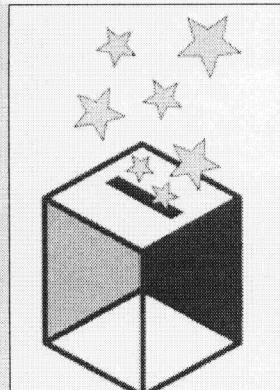
DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

AUÉ, ERA GRANA HÈSTA DERA DEMOCRACIA

Eleccions tath Conselh Generau d'Aran, tas Ajuntaments e pedanies, e tath Parlament Euròpeu. *No vos desbremetz de votar !*

Forces dera OTAN en tot entrar en Kosòvo.

MOSCÓ ORDENÈC PRÉNER PRISTINA ENTÀ NEGOCIAR DES D'UA POSICION DE FÒRÇA

Moscó ordenèc préner Pristina ores abantes de començar eth desplegament dera OTAN en Kosòvo entà poder negociar, d'un plaçament de fòrça estant, era sua presència ena fòrça internacionau de patz. Dempús dera confusion que prebotgèc era entrada ena ciutat d'uns 200 soldadi russi, e ara quau se referic eth ministre d'Exteriors rus, Igor Ivanov, com un "desfortunat error", ara arrés non doble que tot ère ben estacat d'un començament. Atau ac soslinhèren hònts militares, que se manifestèren convençudes qu'era OTAN auie decidit ignorar dubèrtament a Rússia e que, per tant, "s'es soldadi russi non auessen entrat delànet ja non auessen entrat jamès". Er objectiu principau des planhs russi ei eth subsecretari d'estat nòrd-american, Strobe Talbott, qu'a darrèra ora d'ager se vedec obligat a tornar precipitadament tà Moscó, dempús des prumèrs movements militars russi en Iugoslàvia. Un expert militar declarèc ara agència Itar-Tass que Talbott "mostrèc un dubèrt desprèci enquias interessi russi e empleguèc eth lenguatge der ultimàtum pendent es contactes". Eth vicecap dera administracion deth Kremlin, Sergei Prijodko, destapoèc era incognita sus qui auie autorizat era

operacion de Pristina en referí-se ara existéncia de "disposicions precises deth president" ath respècte. Es pretensions de Moscó demoren, donques, clares en aquera amassada e tornaràn a presidir era reunion de deman entre Zavarzin e Jackson; Rússia demane un airau d'influència en nòrd-est de Kosòvo (abitat per minoria sèrbia), a on en un començament s'an de plaçar es contingents britanic e nòrd-american.

Malestar aliat

Deuant d'aguesta auançada rusa, eth generau cap des forces armades dera OTAN en Euròpa, Wesley Clark, reiterèc qu'es tropes russes desplegades en Kosòvo an d'èster integrades en ua cadia de comandament "unificada e efectiu", perque aquera ei era unica manera de garantir er exit de tota era operacion. "Volem ua fòrça internacionau eth centre dera quau sigue era OTAN e qu'aguesta sigue era responsable d'ua cadia de comandament unificada e efectiu" didec Clark

ara premsa, ath madeish temps que reconishèc qu'es "paramètres entà definir era relacion tamb es russi ei çò qu'encau discutir". "Èm plan satisfets peth hèt que Rússia age estat comprometuda en tot eth procès politic contribusint ar acòrd entara patz en Kosòvo", afirmèc Clark, eth quau confie en qu'era collaboracion "contunhe en ambit militar". Eth comandant en cap des forces aliades en Euròpa tanben co-mentèc eth

(Contunhe darrèr)

**DEMAN DELUNS,
EDICION ESPECIAU
D'ETH DIARI TAMB
TOTI ES
RESULTATS
ELECTORAUS**

Encomanatz eth vòste exemplar en quiòsc.

V Hèsta deth FÓTBOL

AUÉ en Camp de Fòtbol de Vielha
Partits pendent tot eth dia

Tamb era participacion
des equips:

Almacelles

Luchon

Castelló d'Ampúries

Combinat aranés

FC Vielha

Escòla de fòtbol de Vielha

HÈSTA FINAU DE CORS

APA CEIP Garona

AUÉ entàs 17 ores En pati Escòla de naut

Damb era actuacion de
"Pep López" e
"Sopars de duro"

I aurà còca e
chicolate.
Vos i demoram a
toti !

EXPERIÉNCIES

NAUES FORMES D'ORGANIZACION ENTÀ JOENI PROFESSIONAUS: ERA EXPERIÉNCIA @kubik

"Quan era situacion mondiala ei era qu'eis, quan era urgéncia des remèdis que cau prenir non pòt demorar, quan era praxis se hè imprescindibla, non ei un luxe irresponsable esvagà-se en elucubraciones de blosa teoria?", Raimon Panikkar.

Sembra que i a un certan consens entad aço que tòque a qu'eth nòste país ei immèrs, com era rèsta de païsi deth mon, en ua revolucion tecnologica sense precedents e qu'auem era oportunitat e era responsabilitat d'orientà-la ara mesura des nòsti besonhs e ena direccio que desiram. Sus cò que non i a tant de consens, e aciu intervié era actitud politica de cadun, ei sus er entà a on cau orientà-la. Tot mos ei tant nau e tot còmbeant de prèssa que, maugrat que sabem qu'eth repte ei consensuar ua vedença compartida der avier que volem entà Catalunya, non sabem per on començar... perque non auem temps entà pensà-i. Cò solet qu'ei enes nòstres mans ei compréner a hons cò que passe e mèter en practica er aprentissatge enes respectius ambits professionaus. Aço qu'ei cò qu'auem hèt en @kubik.

Comprénder...

Un des principaus aprentissatges que se pòt trèir dera irrupcion entre nosati des hilats despartits son es pròprios principis que les reissen:

Espaci comun-projècte comun:

Eth Hilat ei un espaci comun, eth ciberespaci, en quau era informacion ei publica, facilament accessibla e circule de manèra bidirectionau. Mès qu'eth Hilat ei tanben un projècte comun d'organizacions e personnes de tota

sòrta que contribuïssen ath sòn desenvolapament balhant servicis, metent contengudi, creant infraestructures. Aué, toti èm actors deth hilat e per tant, era pregunta non ei "qué passarà?", senon, "qué volem que passe?".

Responsabilitat compartida:

En Hilat, cadun que manté era sua autonòmia, cadun qu'ei responsable dera sua part e, totun aço, se vincule ath projècte comun. Eth modèu deth Hilat implique que cadun apòrté segontes es sues possibilitats e en camp a on ei especialista. Per aço, non i a un organ de poder centrau que lo governa: eth Hilat non ei d'arrés, sonque ua Institucion voluntària, era Internet Society, velhe pes principis etics e generaus en tot exercir de facilitadora.

Interdependència

Eth Hilat se base en valor d'interdependència: en relacions e depenències mutues e recipròques. A diferéncia des mediàs massius, enes quaus es uns parlen e molti escoten, era interconnexió mondiala des ordinadors permet que molti parlen tambi molti ath madeish temps e participen tanben coma emissors. Eth Hilat ei mèslèu un sistèma de sistèmes e, per tant, un esturment idòni entà gestionar era complexitat e era diuersitat.

Cooperacion:

Eth Hilat se desenvolope pr'amor deth principi dera cooperacion e dera filosofia de partatjar idies e coneishements. Autant eth còdi comun -eth lenguatge html- com es normes de conducta -Nettiquette- an gessut de processi de discussio publics e participatius. Era comunicacion, er intercambi, eth dialòg e era descubèrta pacifica des diferéncias son ena

basa d'aguest gran teishum dubèrt e interacció.

Aguesti principis operatius pòden èster aplicadi en toti es ambits deth coneishement. Dera aplicacion d'aguesti principis operatius en ambit deth management (e de granes dòsis de trabalh, reflexion e creativitat!) neishec, ara hè 4 ans, @kubik coma espaci multidisciplinari, un nau modèu d'organizacion entà joeni professionaus e creadors. Eth modèu @kubik, que ja a estat escrit en ua tesis de licenciatura e qu'inspire e empare era aparicion de naui espacis en Barcelona creadi per personnes conscientes qu'es desparières disciplines dera comunicacion se veiran prohondament afectades pera aparicion dera tecnologia digitau, combine practiques d'auti modèus empresariaus e teories organizatiues: es principis de gestion dera incubadora d'empreses e era manèra d'enténer er ambit de negòci dera vedença ecosistematica. Eth modèu @kubik a era sua prumèra espòra en ua viella bastissa industria deth barri de Gràcia de Barcelona qu'aué ei un espaci multidisciplinari, transnacionau e transideologic qu'acorre mès de 50 joeni professionaus organizazió en 16 equips relacionadi tambi era arquitectura, eth periodisme, eth dessenh grafic, era consultoria entara cooperacion, era promocion musical, era traduccio, era fotografia, era publicitat, es relacions publics, era pintura e eth cinema. @kubik, Lluís Antúnez num. 6, ei un contenedor de collectius de professionaus que compartim era conviccion que: era soleta estratègia possibla ei era innovacion, era tecnologia ei ua oportunitat, era complexitat ei un repte, e era collaboracion qu'ei era mielhor dinamica entà multiplicar

resultats.

Eth funcionament organizatiu de @kubik se base en dues dinamiques: cada equip de trabalh ei autonòm economicament, a es sòns clients e competits entà dehòra tambi eth sòn mercat, en tot qu'es relacions intèrnas entre es equips se basen ena cooperacion, era ajuda mutua e era filosofia de partatjar coneishements. Ua societat limitada gestione er espaci (tecnologia, neteja, loguèr, etc.), er us dera mèrca e es servicis de supòrt que s'aufris ath conjunt des equips residents en espaci (secretaria, accès tòs recorsi) e velhe pes principis fondacionaus. @kubik nèish tambi ua clara vocacion d'experiment, de laboratori entara innovacion (se concebis com un procès e pas com un resultat a arténher), se desenvolope gràcies ath dialòg entre era perfeccion *a priori* dera teoria e es trebucs dera *praxis*, e era realitat diàdèra; e auance en tot qu'es personnes que la integram mantien era voluntat d'aprentissatge e era capacitat de questionà-mos naues causes: com afectarà era revolucion des naues tecnologies dera informacion ara mia profession? Com se compagine era arquitectura tambi eth desenvolopament sostenible? Quini son es valors sociaus qu'Internet met dessús dera taula? Com podem organitzà-mos d'ua manèra mès flexibla? Com podem dar as nòsti clients solucions integrals sense qu'aco afècte ath cost totau deth projècte? Com mos auem d'organizar entà hèr testa a projèctes complèxi? Com trobam tempsi e espacis liures entà investigar, crear e innovar?

Manel Carrera
SI-Butlletí
Comissionat entara Societat de la Informació

MOSCÓ ORDENÈC PRÉNER PRISTINA ENTÀ NEGOCIAR DES D'UA POSICION DE FÒRÇA (CONTUNHACION)

desplegament realizat en Kosòvo pes soldats dera Aliança e afirmèc qu'entà deman [per aué] ja i aurà entrat soldadi de cadun des païsi tambi responsabilitat de comandament (Estats Units, Alemanha, Itàlia, França e Reine Unit). Segontes Clark, eth replegament sèrbi se hè cossent tambi cò qu'ere previst, "maugrat quauques violacions der *alto eth huec*". Segontes chiffres deth generau, ja an deishat Kosòvo uns 7.000 soldats iugoslaus, cò que supause eth 12% deth totau. En cò que tòque ara possibilitat qu'era guerrilha albanesa der ELK se negue e abandonar es armes un viatge plaçada era OTAN en Kosòvo, Clark afirmèc simplament qu'ad aguest grop "ja se li an dat instruccions de cò que cau hèr".

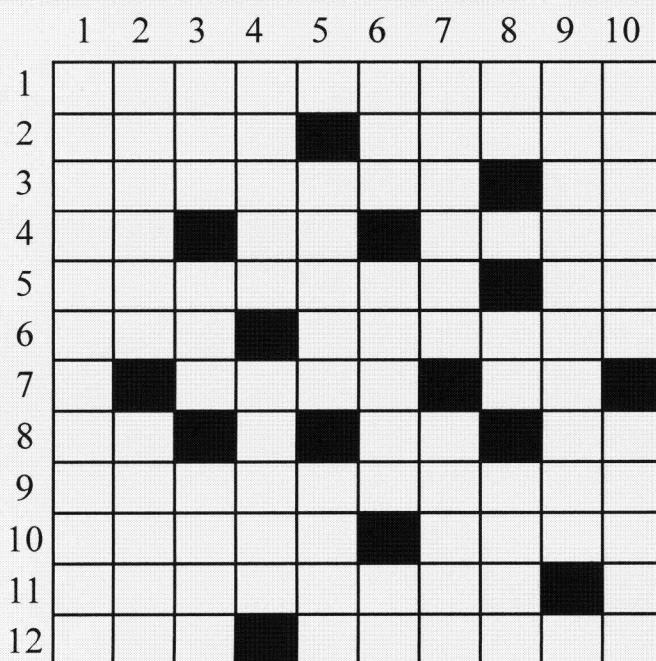
Es britanics ja son arribats en Pristina

Es tropes britaniques, que prenen part ena fòrça internacionau de patz entà Kosòvo (KFOR).

an estat es prumères dera OTAN en arribar en Pristina, entre averténcias de Londres qu'eth prètzhet mès dificil encara a d'arribar. Era venguda des prumères 700 soldats britanics, qu'an era mission de controlar es tics e carretères ath nòrd de Pristina, represente que s'a completat era prumèra fasa dera operacion dera OTAN entà garantir era seguretat de Kosòvo. Ua trenta de soldats iugoslaus e paramilitars sèrbis sigueren desarmadi pes efectius britanics. Eth contingent britanic, tambi 13.000 òmes, ei eth mès nombrós des tropes qu'integren era KFOR, que serà formada per uns 50.000 soldats, en ua des màgers operacions militares d'ençà dera Segona Guerra Mondiala.

Maugrat qu'es caps dera OTAN indiqueren qu'era operacion trancorrie de manèra adequada en aquiat moment, en Londres eth secretari d'estat britanic entà Ahèrs Exteriors, Doug Henderson, avertie qu'es tropes aliades entesten "un prètzhet dangierós".

ETH CROZAT DETH DIMENGE

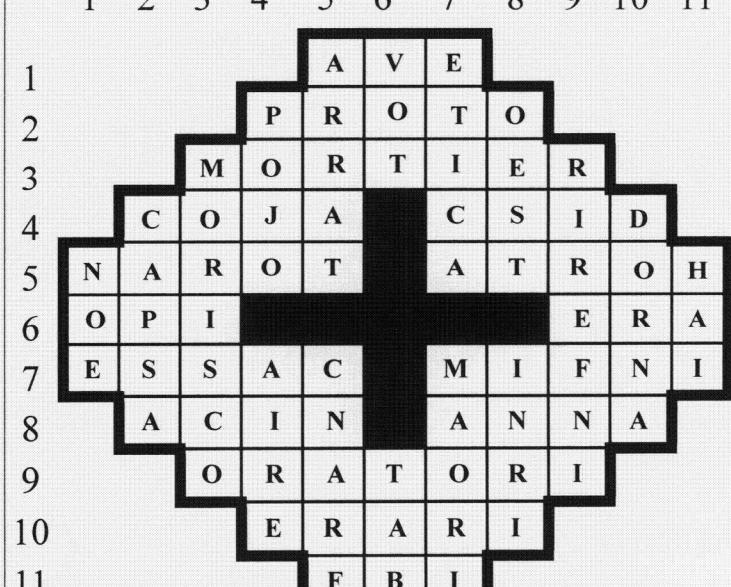
Orizontaus: 1. Les treiguem deth porcèth e mo'les minjam. 2. Esh que recep ua eréncia per disposicion legau, testamentària... Ua hargia un shinhau mau plaçada. 3. Audèth dera familia des alaudids, de costums sedentaris, plumatge terrós, e que la trapam tambi es subernòms de cornuda o becada. Sembla qu'affirmen aguesti Occitans Garibaldièrs. 4. Mieja idia. Simbèu químic deth titani. Fasa de jòc en

per Cisko

rugbi ena quau s'empossen es dauanters d'andús equips en tot agarràse, sajant d'aganchar eth balon. 5. Planh, accion de queishà-se. Eth diu egipci que, maugrat virabocat, mos hè sudar. 6. Utiliza enes Estats Units. Fruta. 7. Vocau en forma de horcat. Vila portuguesa -pas provençala- a pròp der arriu Tejo -pas deth mar Mediterràneu- (virabocada). Terminason verbau. 8. Tuteja-te. Vocau finau. Eth 'jo' portugués. Indians Amolaires, que diderie eth generau Custer. 9. Corresponen tambi gratitud. 10. Irritacion violenta der esperit. _____ facto, de contunh, immediatament. 11. Agarraries en tot hèr un shinhau de mau ena pèth. La pòrten es *pishapins* enes sòns coches. 12. M'a-pertien era. Escuerça, abreuja.

Verticau: 1. Passaram era lengua tò gustar. 2. Excretarà sudor en tot pujar. Despartiment des ores de trabalh que cau sajar de complir... mès o mens. 3. Era nhèu de Pujòlo. Emirs Arabs Amassadi. Mèrca que se hè ena pèth, normaument pr'amor dera edat, o ena ròba (especialment en lin). 4. Tasti. Substància nera que provié dera combustion incompleta des matèries inorganiques e que se depause enes tumenèges. 5. Vocau bric magra. Pèces plaçades transversalment jos un veïcul, qu'amassen dues arròdes oposades. Eth lòc a on d'abitud s'arturen es trèns entà deishar e cargar passatgers. 6. Capensús, prefixe que significa tres. Escalapetar, hèr henudes. Ièrls Baleares. 7. Cogitar, eth shaman. Capensús, camin que trausse Aran. 8. Societat 'desconeishuda'. En centre de Les. Aué qu'èm dejà ena Union Europèa. Capensús: mieja aspirina. 9. Adoracion, amor excessiu, d'un madeish (pl.). 10. Met eth sagèth! Met subsàncies organiques en solèr, capensús.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

per Vicent Simó

SOLUCION DETH CROZAT DETH DARRÈR DIMENGE

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Europea des Pirineus (Val d'Aran)
Carrer Doctor Manel Vidal
locau num. 5
(Darrèr edifici Ath cant der Espitau)
25530 Viehha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail: vivenciaaranesa@ctv.es

Editor e director : Joan-Ramon Colomines-Companys.
e-mail: jrcc@apdo.com

Informatica e dessenh: Marc Colomines i Nadal.

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.

Equip comercial: Ramon Agulló i Teixidor.

Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI
en Viehha. Tirada: 1000 exemplars.